

Prerada/tretman otpadnih voda Uroševac

Zemlja:	KOSOVO
Broj projekta:	54538
Poslovni sektor:	Infra Europe
Tip objave:	DRŽAVNA
Ekološka kategorija:	B
Ciljni datum odobrenja:	14. decembar 2023.
Status:	Čeka se odobrenje
PSD objavljen:	27. septembra 2023.

Opis projekta

Obezbeđivanje zajma sa prvenstvom plaćanja (tzv. suverenog zajma) u iznosu do 20 miliona evra Republici Kosovo u korist Regionalne kompanije za vodosnabdevanje „Bifurkacioni“ („RWCB“ ili „Kompanija“) za finansiranje proširenja mreže za prikupljanje otpadnih voda i izgradnju novog postrojenja za tretman i preradu otpadnih voda („PPOV“) u južnom slivu grada Uroševca i okolnih zajednica („Projekat“). Zajam će se baviti kritično važnim potrebama za tretman otpadnih voda u Uroševcu i od ovoga će imati koristi oko 90.000 stanovnika.

Ciljevi projekta

Finansiranje će omogućiti Kompaniji da proširi svoju mrežu otpadnih voda i izgradi novu PPOV u cilju prikupljanja i tretmana otpadnih voda u skladu sa relevantnim ekološkim standardima EU. Implementacija Projekta će rezultirati značajnim ekološkim koristima kroz značajno smanjenje količine sirove otpadne vode i sa njom povezanih zagađivača koji će se ispuštati pravo u reku i lokalne izvore slatke vode.

Uticaj tranzicije

ETI 63

Uticaj projekta će biti izveden iz sledećih kvaliteta tranzicije:

1) *Zelena*. Očekuje se da projekat postigne usklađenost sa ekološkim standardima EU u tretmanu i preradi otpadnih voda. Projekat u potpunosti podržava pristup Banke po pitanju tranzicije zelene ekonomije finansiranjem ključne infrastrukture koja je presudno važna za zaštitu životne sredine i biodiverziteta.

2) *Dobro vođena*. Banka će mobilisati tehničku pomoć za poboljšanje postojećeg Ugovora o javnoj službi („UJS/PSC“) između Kompanije i opština kojima ona služi. Projekat će takođe podržati unapređenje korporativnog upravljanja kroz Program finansijskog i operativnog poboljšanja ("PFOP/FOPIP").

Podaci o klijentu

ZAJAM SA PRVENSTVOM PLAĆANJA ZA KOSOVO

Korisnik projekta je Regionalna kompanija za vodosnabdevanje (RWCB), akcionarsko društvo, u potpunom državnom vlasništvu. Kompanija upravlja vodovodnim i kanalizacionim sistemima u tri opštine (Uroševac, Kačanik i Elez Han) koje opslužuju oko 33.000 domaćinstava i komercijalnih i institucionalnih korisnika, pokrivajući uslužnu oblast sa oko 124.000 stanovnika.

Finansijski rezime EBRD

20.000.000,00 EUR

Zajam sa prvenstvom plaćanja za Republiku Kosovo u korist Regionalne kompanije za vodosnabdevanje.

Ukupno koštanje projekta

30.000.000,00 EUR

Ekološki i socijalni rezime

Kategorizovano B (2019 ESP). Ekološka i socijalna („E&S“) provera i priprema i dužna pažnja („ESDD“) sprovedena je od strane nezavisnog konsultanta, uključujući reviziju kompanije i procenu rizika i uticaja projekta na E&S u skladu sa politikom E&S i zahtevima u vezi sa učinkom („PR“) EBRD-a.

Nalazi ESDD-a pokazali su da Kompanija ima uspostavljen set E&S procedura za ublažavanje E&S rizika tokom implementacije i rada Projekta, koje su razvijene kao deo eksterne sertifikacije za ISO 9001, ISO 14001, ISO 17025 i Sistemi upravljanja ISO 18001. ESDD je identifikovao nekoliko oblasti za poboljšanje kako bi se projekat strukturisao kako bi se uskladio sa uslovima Banke za učinak za 2019. i sa dobrom međunarodnom praksom, što je uključeno u dogovoreni ekološki i socijalni akcioni plan („ESAP“). Potrebno je poštovati nacionalne procedure za izdavanje dozvola i pribaviti set dozvola. Procedure upravljanja izvođačima za specifične projekte tokom perioda izgradnje biće deo Građevinskog plana upravljanja životnom sredinom i društvom („CESMP“), što će razviti jedinica za implementaciju projekta („JIP“), a implementirati građevinski izvođač uz praćenje od strane JIP-a i sa nadzorom od spoljne treće strane. U skladu sa ESAP-om, izvođač radova će morati da izradi Procedure upravljanja promenama za finalizaciju projekta, kako bi na adekvatan način upravljao svim promenama dizajna koje su potrebne tokom izgradnje ili drugim promenama tokom izgradnje. Operativnim uticajima će upravljati JIP u okviru Sistema za ekološko i socijalno upravljanje.

Regionalna kompanija za vodosnabdevanje je u potpunosti u skladu sa kosovskim Zakonom o radu, a odredbe i procedure za ljudske resurse kompanije su u skladu sa lokalnim zahtevima i u skladu sa PR 2. Izvođači radova nisu još uvek izabrani, a izvođači će morati da implementiraju interni mehanizam za žalbe kako bi radnici u potpunosti ispoštovali PR2. Spoljna revizija rada je takođe uključena u ESAP radi pratnje izgradnje i usklađenosti sa PR2.

Projekat će obezbediti značajne koristi za životnu sredinu i zdravlje sprečavanjem zagađenja od ispuštanja neprečišćenih otpadnih voda u lokalnu reku. Specifične preporuke za tretman vode biće implementirane kroz glavni projekat, uključujući tu i prečišćavanje otpadnih voda u skladu sa standardima EU, ponovnu upotrebu mulja i energetska efikasnost postrojenja. Kao rezultat procesa prečišćavanja otpadnih voda, očekivano smanjenje emisije CO₂ je oko 12.099 tona CO₂e/god. Odabir anaerobne digestije mulja sa proizvodnjom električne energije za potrebe PPOV (2.442 kWh/dan i preko 50% zahteva za snagom) doprineće smanjenju emisija GSB. Prevencija i kontrola zagađenja, uključujući ovde i kontrolu neprijatnih mirisa, kao i upravljanje rizicima po zdravlje i bezbednost biće obezbeđeni kroz mere ESAP za izradu i implementaciju CESMP“ sa pratećim planovima.

Okvir za nabavku zemljišta i obnovu životnih prihoda ("LALRF") je bio pripremljen i objavljen u skladu sa PR5, uključujući i mere za zatvaranje jazova sa PR5, angažovanje ranjivih i različitih etničkih grupa. Ne očekuje se da projekat i prateći objekti (500m nadzemnog voda, pristupni put i proširenje kanalizacione mreže glavnog kolektora) uključuju fizičko raseljavanje. Očekuje se eksproprijacija 33 zemljišne parcele. ESAP predviđa pripremu Plana otkupa zemljišta i obnove sredstava za život ("LALRP") na osnovu okvira, što će biti izrađeno kada priroda i obim otkupa zemljišta postanu tačno poznati, kako bi se obezbedila puna usklađenost sa PR5. Izvršenje plana će biti nadgledano i praćeno kroz redovno izveštavanje JIP i kroz završnu spoljnu reviziju.

Projekat se ne nalazi u osetljivom području u smislu područja Natura 2000 ili lokalno zaštićenih područja. Skринing za kritična staništa je preduzet u okviru ESDD-a, koji je identifikovao jedan tip staništa (E3.4 - Vlažni eutrofni i mezotrofni travnjaci) kojima su potrebne ciljne mere kompenzacije u skladu sa ESAP i ESMP, jer ispunjavaju kriterijume za određivanje prioriternih obeležja biodiverziteta, u skladu sa ESAP. Ne očekuju se nikakvi uticaji na poznato kulturno nasleđe i slučajnim nalazima će se upravljati kroz Proceduru slučajnog pronalaženja, kako je predviđeno kroz ESAP.

Kompanija ima kapacitete za implementaciju Plana angažovanja zainteresovanih aktera („SEP“) pripremljenog za Projekat i izradiće žalbeni mehanizam za rešavanje pritužbi spoljnih zainteresovanih stranaka, u skladu sa ESAP. I SEP i ne-tehnički rezime biće javno objavljeni na engleskom i lokalnim jezicima.

Banka će pratiti implementaciju Projekta kroz pregled godišnjih izveštaja o praćenju, kao i putem poseta lokacijama, po potrebi.

Tehnička saradnja

Predviđeni su sledeći zadaci tehničke saradnje kao deo ovog projekta (koji će se završiti tokom procesa odobravanja):

Pre potpisivanja

- TC1 – Ažuriranje studije o izvodljivosti, što uključuje i provere i izvršenje obaveza u vezi sa ekološkim i socijalnim aspektom (završeno).

Posle potpisivanja

- TC2 – Unapređena podrška za nabavke radi pomoći kompaniji u nabavkama za Jedinicu za implementaciju projekta (JIP) i za nadzorne konsultante.
- TC3 – Pomoć u nabavkama i implementaciji za JIP, što uključuje nabavke, nadzor i administraciju ugovora.
- TC4 - Program korporativnog razvoja, uključujući tu i FOIP, reviziju PSC u skladu sa standardima EU i izradu plana za upravljanje infrastrukturnim sredstvima i imovinom.

Dodatni aspekti / dodatnosti

Dodatnost Banke proizilazi iz sledećeg: i) obezbeđivanje veličine i roka kredita koji nisu dostupni na tržištu od komercijalnih zajmodavaca; ii) podrška Banke za ažuriranje PSC koji će biti u skladu sa najboljim međunarodnim standardima; i iii) podrška Banke za unapređenje kapaciteta Kompanije s obzirom na njeno ograničeno iskustvo u implementaciji velikih projekata finansiranih od strane međunarodnih finansijskih institucija.

Podaci o kompaniji za kontakt

Jeton Šabani (Shabani)

info@bifurkacioni.com

+381 (0) 290 320 650

<http://bifurkacioni.com>

Enver Topali (Topalli), 70000 Uroševac

Opšte informacije o tranziciji

Dodatne informacije o pristupu EBRD u oblasti merenja uticaja tranzicije mogu se naći [ovde](#).

Poslovne prilike

U vezi sa mogućnostima za poslovnu saradnju ili nabavkama, obratite se kompaniji koja je klijent.

U vezi sa mogućnostima za poslovanje sa EBRD (koje se ne odnose na nabavku) kontaktirajte:

Tel: +44 20 7338 7168

E-mail: projectenquiries@ebrd.com

U vezi sa projektima u državnom sektoru, posetite [EBRD nabavke](#):

Tel: +44 20 7338 6794

E-mail: procurement@ebrd.com

Opšti upiti

Konkretni upiti se mogu uputiti korišćenjem [EBRD obrasca za upite](#).

Politika zaštite životne sredine i socijalna politika (eng. ESP)

U [ESP](#) i Uslovima za realizaciju (eng. PR) vezanim za nju utvrđeni su načini na koje EBRD sprovodi svoju opredeljenost za promovisanje „ekološki prihvatljivog i održivog razvoja“. ESP i PR sadrže konkretne odredbe kojima se od klijenata traži da poštuju važeće zahteve predviđene nacionalnim zakonima u oblasti javnog informisanja i javnih konsultacija, kao i da uspostave žalbeni mehanizam za primanje i omogućavanje rešavanja žalbi i pritužbi zainteresovanih strana, posebno u vezi sa ekološkim i socijalnim učinkom klijenta i projekta. Srazmerno prirodi i obimu rizika i uticaja projekta

na životnu sredinu i socijalna pitanja, EBRD dodatno zahteva od svojih klijenata da po potrebi objavljuju informacije o rizicima i uticajima koji proističu iz projekata, ili da sprovedu konstruktivne konsultacije sa zainteresovanim stranama, razmotre njihove komentare i odgovore na njih.

Više informacija o praksi EBRD u ovoj oblasti dato je u [ESP](#).

Integritet i usklađenost sa propisima

Kancelarija Glavnog stručnjaka EBRD za kontrolu usklađenosti sa propisima (eng. OCCO) promoviše dobro upravljanje i osigurava da, u skladu sa najboljom međunarodnom praksom, sve aktivnosti Banke ispunjavaju najviše standarde integriteta. Za sve klijente Banke sprovodi se detaljna analiza integriteta kako bi se osiguralo da projekti ne predstavljaju neprihvatljiv rizik po integritet ili reputaciju Banke. Banka smatra da je identifikovanje i rešavanje pitanja tokom faza ocenjivanja i odobravanja projekta najdelotvorniji način da se osigura integritet poslovanja Banke. OCCO ima ključnu ulogu u ovim naporima za zaštitu, a takođe pomaže u praćenju rizika po integritet projekata u periodu nakon ulaganja.

OCCO je takođe nadležna za ispitivanje navoda o prevari, korupciji i zloupotrebi službene dužnosti u projektima koje finansira EBRD. Svako, bilo unutar ili izvan Banke, ko sumnja da je došlo do prevare ili korupcije, treba da podnese pisanu prijavu glavnom stručnjaku za kontrolu usklađenosti sa propisima putem elektronske pošte na compliance@ebrd.com. OCCO će postupati po svim prijavljenim stvarima u cilju daljeg praćenja. Sve prijave, uključujući i one anonimne, će biti razmotrene. Prijave se mogu dostaviti na bilo kom jeziku Banke ili jeziku neke od zemalja u kojima Banka posluje. Dostavljene informacije moraju biti date u dobroj veri.

Politika pristupa informacijama (eng. AIP)

Ovom politikom se utvrđuje način na koji EBRD objavljuje informacije i sprovodi konsultacije sa zainteresovanim stranama Banke, kako bi podigla nivo poznavanja i razumevanja njenih strategija, politika i operacija, posle njenog stupanja na snagu 1. januara 2020. godine. Da biste saznali koje informacije su dostupne na veb sajtu EBRD posetite stranicu [Politika pristupa informacijama](#).

Konkretna zahteva za dobijanje informacija možete uputiti korišćenjem [EBRD obrasca za upite](#).

Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti (eng. IPAM)

Ako naponi klijenta ili Banke za otklanjanje razloga za zabrinutost vezanih za životnu sredinu, socijalna pitanja ili objavljivanje podataka (npr. putem mehanizma koji je klijent uspostavio za rešavanje pritužbi na nivou projekta ili kroz direktnu saradnju sa rukovodstvom Banke) ostanu bez uspeha, pojedinci i organizacije mogu da pokušaju da otklone svoje razloge za zabrinutost preko mehanizma EBRD-a pod nazivom Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti (IPAM).

IPAM nezavisno razmatra pitanja projekta za koja se veruje da su prouzrokovala (ili bi mogla da prouzrokuju) štetu. Svrha ovog mehanizma je: da podrži dijalog između zainteresovanih strana na projektu radi rešavanja pitanja vezanih za zaštitu životne sredine, socijalnih pitanja ili pitanja vezanih za javno objavljivanje podataka; da utvrdi da li je Banka poštovala svoju [Politiku zaštite životne sredine i socijalnu politiku](#) ili određene odredbe svoje [Politike pristupa informacijama](#) koje se odnose na konkretan projekat; i po potrebi, da rešava bilo koje postojeće nepoštovanje ovih politika, istovremeno sprečavajući buduće slučajeve neusklađenosti Banke sa propisima.

Posetite [veb stranicu Nezavisnog projektnog mehanizma odgovornosti](#) za više informacija o IPAM-u i njihovom mandatu; načinu [podnošenja Zahteva](#) za pregled; ili kontaktirajte IPAM putem

elektonske pošte ipam@ebrd.com kako bi dobili smernice i više informacija o IPAM-u i načinu podnošenja zahteva.